

DELÅRSRAPPORT

JANUARI-JUNI 2018

S-Banken

STYRELSENS ÖVERSIKT

Styrelsens översikt	3
-------------------------------	---

VERKSAMHET UNDER RAPPORTPERIODEN

Omvärld	4
Förvaltning	4
Verksamhetsresultat och lönsamhet	6
Kapitaltäckning och kapitalbas	8
Viktiga händelser efter rapportperioden	11
Utsikter för andra halvåret	11

KONCERNENS BALANSRÄKNING OCH RESULTATRÄKNING SAMT KASSAFLÖDESANALYS

Balansräkning	12
Resultaträkning	14
Kassaflödesanalys	15

NOTER TILL DELÅRSRAPPORTEN

Not 1: Allmänt	16
Not 2: Redovisningsprinciper	16
Not 3: Derivatkontrakt.	21
Not 4: Löptidsinformation om finansiella tillgångar och skulder	22
Not 5: Finansiella tillgångar och skulder enligt räntebindning	23
Not 6: Huvudposterna i kapitaltäckningsinformationen.	24
Not 7: Översikt av riskvägda exponeringsbelopp	25
Not 8: Nedskrivning av fordran.	26
Not 9: Ställda säkerheter.	27
Not 10: Pensionsåtaganden	27
Not 11: Finansiell leasing och andra hyresåtaganden.	27
Not 12: Åtaganden utanför balansräkningen.	28
Not 13: Förmedlingsfordringar och -skulder	28
Not 14: Uppskjutna skattefordringar och -skulder	28
Not 15: Formler för uträkning av nyckeltal	29

STYRELSENS ÖVERSIKT

JANUARI-JUNI 2018

S-Banken är en finländsk bank med komplett service och ambitionen att göra vardagen smidig för sina kunder. I dagens läge innebär det att banken satsar stort på mobila plattformar.

Mobiltelefonernas betydande roll illustreras av att nästan 77 procent av inloggningarna på S-Bankens e-tjänster i slutet av juni skedde via mobila plattformar. Appen S-mobil, som kombinerar butiks- och banktjänster och Lokal-Tapiolas försäkringar, har redan fått över 1,5 miljoner nedladdningar.

I slutet av februari ingick vi ett avtal genom vilket S-gruppen och S-Banken möjliggör betalning med MobilePay i S-gruppens butiker och tjänster. Genom samarbetet kan finländarna börja betala köp och samla Bonus med mobilen. I motsats till konkurrerande lösningar fungerar MobilePay i alla smarttelefoner och med alla bankers kort.

Rättvisa och företagsansvar är ledstjärnor för S-Bankens verksamhet. I undersökningen Sustainable Brand Index i april utsåg finländarna för sjätte året i följd S-Banken till den mest ansvarsfulla banken i Finland. Undersökningen är Nordens största varumärkesstudie där konsumenter ger olika varumärken betyg för hållbarhet.

Ansvarsfull verksamhet är också i fokus inom förmögenhetsförvaltning som S-Banken satsar stort på. Förmögenhetsförvaltningens nya ledning, som utsågs i maj, ska bygga upp verksamheten till S-Bankens andra hörnsten vid sidan av bankverksamheten.

S-Banken betjänar kunderna inom sparande och investering under två varumärken. S-Banken erbjuder förmögenhetsförvaltning för envar, och FIM betjänar förmögna privatkunder och institutioner.

FIM lanserade i februari den nya tjänsten FIM Family Office, som erbjuder familjer förmögenhetsplanering över generationsgränserna, förmögenhetsförvaltning och kompletta banktjänster. I juni kom FIM Kapitalförvaltning Ab och Varainhallinta Tresor Oy överens om ett arrangemang där Tresors kunder övergick till FIM Kapitalförvaltning.

Det tydligaste beviset på att S-Banken har lyckats i sitt arbete är antalet kunder som fortsätter att öka stadigt. Vid utgången av juni hade S-Banken nästan 3,1 miljoner kunder och dessa använde över 2,1 miljoner internationella betalkort från S-Banken. Nästan 1,9 miljoner kunder hade bankkoder för användning av webbanken och mobila bankkontakter.

VERKSAMHET UNDER RAPPORTPERIODEN

OMVÄRLD

Den ekonomiska tillväxten fortsatte på stabil grund i början av 2018, trots den politiska osäkerheten. De ekonomiska nyckeltalen har stabiliserats, men visar fortfarande på en god ekonomisk aktivitet globalt.

I USA satte president Donald Trumps omfattande skattepaket fart på den ekonomiska tillväxten under första halvåret. I euroområdet avtog den ekonomiska aktiviteten efter toppnoteringarna i fjol.

Inflationen ökade gradvis i västländerna och närmade sig centralbankernas målnivåer. Den ökade inflationen hade sin förklaring i höjda energipriser och en allmän prishöjning. Europeiska centralbanken (ECB) meddelade i juni att banken börjar fasa ut sina extraordinära penningpolitiska åtgärder. Samtidigt meddelade ECB att styrräntorna kommer att ligga på den nuvarande nivån fram till nästa sommar. Euri-borrräntorna var fortfarande klart på minus.

I USA orsakade de höjda räntorna och antagandet om en tilltagande inflation i kombination med risken för ett handelskrig turbulens på marknaden under början av året. På många aktiemarknader låg kursindexen på en mycket hög nivå.

I Finland fortsatte den stabila ekonomiska tillväxten under första halvåret. Konsumenternas rekordhög förtroende för ekonomin i kombination med den ökade sysselsättningen och löneförhöjningarna ökade privathushållens konsumtion. Byggproduktion gav fart åt investeringsaktiviteten. Den finska exporten gick också fortsatt bra.

Efterfrågan på bostadslån ökade under början av året. Nya bostadslån lyftes för i genomsnitt 1,5 miljarder euro i månaden. Bostadslånestocken ökade med 2,0 procent. Låga räntor, starkt konsumentförtroende och bättre sysselsättningsläge gynnade bostadshandeln. På riksnivå var bostadspriserna under första halvåret i praktiken oförändrade jämfört med ifjol, men däremot ökade prisskillnaderna mellan olika regioner.

Privathushållens konsumtionskrediter ökade under första halvåret med 4,5 procent jämfört med ifjol. Privathushållens insättningar ökade med i genomsnitt tre procent. Företagens lån ökade med 4,2 procent bland annat till följd av lån tagna av bostadssammanslutningar. Utlåningen till bostadssammanslutningar ökade med 10 procent. Fondkapitalet i fonder registrerade i Finland uppgick till 115,3 miljarder euro vid utgången av juni.

FÖRVALTNING

BOLAGSSTÄMMA

S-Bankens årsstämma hölls 14 mars 2018. Stämman fastställde bokslutet för 2017 och beviljade styrelsen och verkställande direktören ansvarsfrihet. Sju medlemmar och tre ersättare valdes till styrelsen. Revisionsammanslutningen KPMG Oy Ab utsågs till revisor.

STYRELSEN

Vid S-Bankens årsstämma återvaldes följande personer till medlemmar i bankens styrelse: Jari Annala, CFO, SOK:s ekonomi- och finansdirektör, Juha Ahola, SOK:s finansdirektör, Olli Vormisto, verkställande direktör för Osuuskauppa Hämeenmaa, samt Juha Mäkinen, verkställande direktör

för LokalTapiola Itä. Till oberoende styrelsemedlem i förhållande till ägarna återvaldes Heli Arantola, koncept- och kategorichef på HKScan. Till nya styrelsemedlemmar valdes Veli-Matti Liimatainen, verkställande direktör för Osuuskauppa HOK-Elanto, och Jari Eklund, LokalTapiola-gruppens direktör för bolagsgruppen. Matti Niemi, pensionerad verkställande direktör för Osuuskauppa HOK-Elanto, och Harri Lauslahti, innovationsdirektör för LokalTapiola-gruppen, lämnade styrelsen.

Till suppleanter i S-Bankens styrelse återvaldes Hannu Krook, verkställande direktör för Osuuskauppa Varuboden-Osla Handelslag, Erik Valros, verkställande direktör för LokalTapiola Nyland, och Harri Miettinen, verkställande direktör för Kymenseudun Osuuskauppa.

Jari Annala återvaldes till styrelseordförande. Till vice ordförande valdes Jari Eklund.

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

S-Banken Ab:s verkställande direktör är Pekka Ylihurula och hans ställföreträdare är Aki Gynther, som är direktör för bankverksamheten.

PERSONAL

S-Banken-koncernen hade 727 (668) anställda vid utgången av rapportperioden. Av personalen arbetade 588 (528) personer på S-Banken Ab, 37 (39) personer på FIM-dotterbolagen och 102 (101) personer på S-Asiakaspalvelu Oy. Under rapportperioden betalade koncernen 18,8 miljoner euro (17,5) i löner och arvoden.

DOTTERBOLAG

FIM Kapitalförvaltning Ab

FIM Kapitalförvaltning Ab förvaltar FIM:s och LokalTapiolas fonder och levererar portföljförvaltningstjänster för hela S-Banken-koncernen. S-Banken äger 100 procent av FIM Kapitalförvaltning Ab:s aktiestock. FIM Kapitalförvaltning Ab:s rörelseresultat under rapportperioden var 0,5 miljoner euro (0,1).

FIM Kapitalfonder Ab

AIF-förvaltaren FIM Kapitalfonder Ab fungerar som förvaltningsbolag för S-Banken-koncernens kapitalfonder samt förvaltar fastighets- och skogsportföljerna. S-Banken Ab äger 100 procent av FIM Kapitalfonder Ab:s aktiestock. FIM Kapitalfonder Ab:s rörelseresultat för rapportperioden uppgick till 0,2 miljoner euro (-0,1).

FIM Fastighet Ab

FIM Fastighet Ab är ansvarig bolagsman för S-Banken-koncernens fastighetsfonder. FIM Fastighet Ab är dotterbolag till FIM Kapitalfonder Ab, som äger 80 procent av dotterbolaget. FIM Fastighet Ab:s rörelseresultat för rapportperioden var 0,6 miljoner euro (0,6).

FIM Infrastructure Mezzanine Debt Fund GP Oy, FIM Infrastructure Equity Fund GP Oy, FIM SIB Oy

Bolagen är ansvariga bolagsmän i fonder som förvaltas av FIM Kapitalfonder Ab och de har ingen annan verksamhet. FIM Kapitalfonder Ab äger 100 procent av aktiestocken i bolagen.

S-Asiakaspalvelu Oy

S-Asiakaspalvelu Oy är ett helägt dotterbolag till S-Banken och det tillhandahåller databehandlingstjänster och andra tjänster som hänför sig till ett kreditinstituts huvudsakliga verksamhet. Bolaget är ett tjänsteföretag enligt kreditinstitutslagen (610/2014).

S-Asiakaspalvelus omsättning under rapportperioden var 2,8 miljoner euro (3,4), varav den koncerninterna andelen var 1,9 miljoner euro (2,6). Den övriga omsättningen utgjordes av telefontjänster till ägarkunderna, som sköttes för handelslagens räkning. Kostnaderna var främst personalrelaterade kostnader. S-Asiakaspalvelus rörelseresultat var 0,1 miljoner euro (0,5).

VERKSAMHETSRESULTAT OCH LÖNSAMHET

Rörelseresultatet för S-Banken-koncernen (nedan "S-Banken") under perioden januari–juni uppgick till 6,1 miljoner euro (7,8) och räkenskapsperiodens vinst efter avdrag för minoritetsandel till 3,8 miljoner euro (6,3). Det jämförbara rörelseresultatet var på samma nivå som föregående år. Med beaktande av avyttringen av affärsverksamheten för små

och medelstora företag och lantbruksföretag, som ifjol ingick i nettointäkter, uppgick det jämförbara rörelseresultatet för första halvåret 2017 till 6,2 miljoner euro. Kapitaltäckningsgraden var 15,9 procent (15,0). K/I-talet var 0,85 (0,83) och avkastningen på eget kapital 2,4 procent (2,8). Avkastningen på det totala kapitalet var 0,2 procent (0,2).

Tabell 1: De viktigaste nyckeltalen

(mn €)	6/2018	6/2017	12/2017
Rörelseresultat	6,1	7,8	16,0
Nettointäkter	74,7	77,6	154,3
Inlåning	5 239,3	4 850,9	5 005,8
Utlåning	3 916,8	3 720,3	3 724,9
Skuldebrev	1 607,0	1 419,3	1 324,8
Förvaltade tillgångar	6 794,1	6 439,6	6 891,7
Kapitaltäckningsgrad	15,9 %	15,0 %	16,7 %
K/I-tal	0,85	0,83	0,83
Avkastning på eget kapital (rullande 12 mån.)	2,4 %	2,8 %	3,1 %
Avkastning på totalt kapital (rullande 12 mån.)	0,2 %	0,2 %	0,2 %
Soliditet	7,0 %	7,4 %	7,3 %

NETTOINTÄKTER

Nettointäkter uppgick till totalt 74,7 miljoner euro (77,6) för första halvåret. Jämförbara nettointäkter låg på samma nivå som föregående år, då man beaktar köpeskillingen från avyttringen av affärsverksamheten för små och medelstora företag samt lantbruksföretag, som ingick i nettointäkter förra året. Räntenetto var 36,3 miljoner euro (35,7) och nettoprovisionsintäkter 30,5 miljoner euro (29,1). Övriga intäkter uppgick till 7,9 miljoner euro (12,8). Beloppet på övriga intäkter påverkades också av en minskning av nettointäkter från investeringsverksamheten.

KOSTNADER

Rörelsekostnaderna uppgick under rapportperioden till totalt 65,7 miljoner euro (66,7). På grund av ovan nämnda

engångspost var de jämförelsebara kostnaderna något större än året innan. Personalkostnadernas andel av rörelsekostnaderna var 23,1 miljoner euro (22,1). Övriga administrationskostnader uppgick till 33,6 miljoner euro (35,2). Avskrivningar av goodwill och av materiella och immateriella tillgångar var 6,3 miljoner euro (6,6). Övriga rörelsekostnader var 2,8 miljoner euro (2,9).

Kreditförlusterna och nedskrivningarna var 2,9 miljoner euro (3,0). Bruttokreditförlusterna och förlusterna till följd av missbruk uppgick till 5,9 miljoner euro (5,3). Återförda kreditförluster var 2,3 miljoner euro (2,6). Under rapportperioden minskade nedskrivningsbeloppet med 0,7 miljoner euro medan det ökade med 0,3 miljoner euro under jämförelseperioden.

INLÅNING

Inlåningen var 5 239,3 miljoner euro (4 850,9) vid utgången av rapportperioden. Ökningen jämfört med året innan var 8,0 procent. Den kraftiga ökningen härrörde främst från privatkundsegmentet. Vid årsskiftet uppgick inlåningen till 5 005,8 miljoner euro. Avistainlåningen uppgick till sammanlagt 5 234,4 miljoner euro (4 844,1) vid utgången av rapportperioden, jämfört med 5 000,0 miljoner euro vid årsskiftet. Den tidsbundna inlåningen uppgick till 4,9 miljoner euro (6,8), jämfört med 5,8 miljoner euro vid årsskiftet. Inlåningen från privatkunder uppgick till 4 284,8 miljoner euro (3 890,0) och från företagskunder till 954,5 miljoner euro (960,9). Vid årsskiftet uppgick inlåningen från privatkunder till 4 004,6 miljoner euro och från företagskunder till 1 001,1 miljoner euro.

Det sammanlagda ersättningsgilla beloppet av S-Bankens inlåning som omfattas av insättningsgarantin uppgick vid rapportperiodens utgång till 3 824,7 miljoner euro (3 824,5 miljoner euro vid utgången av räkenskapsperioden 2017).

UTLÅNING OCH INVESTERINGSVERKSAMHET

Den starka ökningen i utlåningen fortsatte. Den totala utlåningen var 3 916,8 miljoner euro (3 720,3) vid utgången av rapportperioden. Ökningen jämfört med året innan var 5,3 procent. Bostadslånestocken ökade med 8,8 procent under motsvarande period. Vid årsskiftet var utlåningen 3 724,9 miljoner euro. Utlåningen till privatkunder uppgick till 3 138,2 miljoner euro (2 832,9) och till företagskunder till 778,6 miljoner euro (887,3). Motsvarande siffror vid årsskiftet var 2 959,0 miljoner euro för privatkunder respektive 765,9 miljoner euro för företagskunder. Utöver utlåningen placerade S-Banken på penning- och kapitalmarknaden. Vid utgången av rapportperioden hade banken skuldebrev för totalt 1 607,0 miljoner euro (1 419,3), jämfört med 1 324,8 miljoner euro vid årsskiftet.

EGET KAPITAL

S-Bankens eget kapital uppgick till 407,6 miljoner euro (406,6) vid rapportperiodens slut. Vid utgången av 2017

var det egna kapitalet 414,1 miljoner euro. Ingående balans enligt IFRS 9 per 1.1.2018 var 404,9 miljoner euro. Soliditetsgraden var 7,0 procent (7,4), jämfört med 7,3 procent vid utgången av 2017.

EFFEKTER AV IFRS 9

S-Banken tillämpar standarden IFRS 9 Finansiella instrument sedan 1 januari 2018. Orsaken till detta är de ändringar i Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar om bokföring och årsredovisning inom finanssektorn som trädde i kraft 15 februari 2018. IFRS 9 medförde preciseringar i hur finansiella instrument ska tas upp i bokföringen, av vilka den för S-Banken viktigaste ändringen är redovisning av förväntade kreditförluster. Konsekvenserna för införandet av IFRS 9 gällande S-Bankens eget kapital presenteras i redovisningsprinciperna för delårsrapporten (tabell 4 i not 2).

UTVECKLING AV DE FÖRVÄNTADE KREDITFÖRLUSTERTERNA

De förväntade kreditförlusterna per rapportperiodens slut var 13,4 miljoner euro (periodens ingående belopp 14,1 miljoner euro). Utvecklingen av de förväntade kreditförlusterna för finansiella tillgångar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde behandlas närmare i not 8 i denna delårsrapport.

FÖRVALTADE TILLGÅNGAR

FIM Kapitalförvaltning Ab:s förvaltade tillgångar var 6 794,1 miljoner euro (6 439,6) vid utgången av rapportperioden, jämfört med 6 891,7 miljoner euro vid årsskiftet. Av detta belopp stod fondkapitalet för 5 961,5 miljoner euro (5 622,1) och kapitalförvaltningen för 832,6 miljoner euro (817,5). Vid årsskiftet uppgick fondkapitalet till 6 029,8 miljoner euro och kapitalförvaltningen till 861,9 miljoner euro. Nettoteckningar i fonderna var sammanlagt -60,2 miljoner euro (45,7) under rapportperioden. År 2017 uppgick nettoteckningarna till totalt 326,8 miljoner euro. Antalet fondandelsägare var över 230 000 vid utgången av juni. FIM Kapitalförvaltning Ab förvaltar FIM:s och Lokal-Tapiolas fonder.

KAPITALTÄCKNING OCH KAPITALBAS

PUBLICERING AV UPPGIFTER OM KAPITALTÄCKNING OCH RISKEXPONERING

S-Banken uppfyller upplysningskravet genom att årligen i årsredovisningen lämna omfattande och fullständig information om riskerna, riskhanteringen och kapitaltäckningen. Den publicerade informationen om riskerna och kapitaltäckningen finns alltid på S-Bankens webbplats.

S-Banken lämnar i delårsrapporterna sådan information om kapitaltäckningen och riskhanteringen som enligt reglerna ska offentliggöras oftare än en gång per år. Vid behov bedömer S-Banken behovet av tätare publicering än så, ifall exempelvis marknadsläget eller väsentliga förändringar i bolagets ekonomiska utveckling eller bolagets riskställning förutsätter detta.

KAPITALKRAV

Basel III-regelverket anger minimikraven på bankernas kapitalbas. Minimikravet på kärnprimärkapital (CET1) är 4,5 procent och kravet på primärkapitaltillskott (AT1) är 1,5 procent. Primärkapitalet (T1) utgörs av CET1 och AT1. Minimikravet på supplementärkapital (T2) är 2 procent, varigenom minimikapitalkravet (T1+T2) är 8 procent. Bankerna ska också ha en (ej behovsprövad) kapitalkonserve-

ringsbuffert på 2,5 procent. Dessutom kan Finansinspektionen fastställa följande buffertkrav enligt prövning: kontracyklisk buffert på 0–2,5 procent (CET1), O-SII buffert (CET1) på 0–2 % för systemviktiga banker (gäller inte S-Banken) och institutspecifik buffert (s.k. pelare 2, CET1) enligt tillsynsmyndighets bedömning (SREP).

Utöver de ovan nämnda rörliga kapitalbuffertkraven fastställde Finansinspektionen 29 juni 2018 en systemriskbuffert för kreditinstitut (CET1), som för S-Banken Ab är en procent. Kravet börjar gälla 1 juli 2019 och justeras därefter årligen.

Finansinspektionen har inte fastställt kontracykliska buffertkrav. Däremot finns det länder där myndigheterna har ställt sådana buffertkrav vilka måste beaktas vid beräkningen av kapitaltäckningen på grund av den geografiska fördelningen av relevanta kreditexponeringar.

Tabellen nedan åskådliggör beräkningen av S-Bankens institutspecifika kontracykliska kapitalbuffertar. Per 30 juni 2018 uppgick de kontracykliska kapitalbuffertarna till 0,06 procent.

Tabell 2: Geografisk fördelning av kreditexponeringar som är relevanta för beräkningen av den kontracykliska kapitalbufferten och kapitalkravet per 30 juni 2018 ((EU) 1555/2015)

Geografisk fördelning (mn €)	Kapitalkrav på relevanta kreditexponeringar	Kapitalbasvikter	Kontracyklisk kapitalbuffert
Finland	169,6	95,36 %	0,00 %
Sverige	4,1	2,31 %	2,00 %
Norge	0,9	0,50 %	2,00 %
Övriga länder	3,3	1,83 %	0,00 %
Totalt	177,9	100,00 %	0,06 %

I tabellen nedan presenteras kapitalkraven på S-Banken i procent och eurobelopp per 30 juni 2018. S-Bankens totala kapitalkrav vid rapportperiodens slut var 10,56 procent.

Tabell 3: S-Bankens kapitalkrav per 30 juni 2018

Kapital	Minimikapitalkrav		Kapital-konserveringsbuffert		Kontracyklisk kapitalbuffert		Kapitalkrav totalt	
	%	mn €	%	mn €	%	mn €	%	mn €
CET1	4,5 %	117,6	2,5 %	65,3	0,06 %	1,5	7,06 %	184,4
AT1	1,5 %	39,2					1,50 %	39,2
T2	2,0 %	52,3					2,00 %	52,3
Totalt	8,0 %	209,1	2,5 %	65,3	0,06 %	1,5	10,56 %	275,9

Den 30 januari 2018 fastställde Finansinspektionen för S-Banken ett buffertkrav enligt prövning inom ramen för pelare 2 (SREP) med anledning av ränterisken i finansieringsbalansen och koncentrationsrisken i fråga om kreditrisker. Buffertkravet är sammanlagt 2,25 procent och det börjar gälla 30 september 2018. Kravet gäller tillsvidare, dock högst till 30 september 2021. Banken ska täcka buffertkravet med kärnprimärkapital. Buffertkravet kommer att höja kapitalkravet för S-Banken till 12,81 procent, förutsatt att den kontracykliska kapitalbufferten hålls oförändrad. Såsom framgår av not 6 (huvudposterna i kapitaltäckningsinformationen) räcker S-Bankens kapitaltäckning till för att täcka kapitalbuffertkravet.

KAPITALBAS

Kärnprimärkapitalet består av poster av fritt och bundet eget kapital, minoritetsandelar och vinstmedel. Bundet eget kapital utgörs av aktiekapitalet. Huvudposterna i kapitaltäckningsinformationen och hur dessa beräknas beskrivs närmare i not 6. Vinstmedlen för räkenskapsperioden ingår i kärnprimärkapitalet med tillstånd som Finansinspektionen beviljat med stöd av artikel 26 i EU:s kapitaltäckningsförordning.

Primärkapitalet kan fritt och omedelbart användas för att täcka oväntade förluster. S-Bankens primära kapital består i sin helhet av obegränsat kapital, vilket innebär att banken har full beslutanderätt över återbetalningen av kapitalet och utdelningen av vinst på kapitalet.

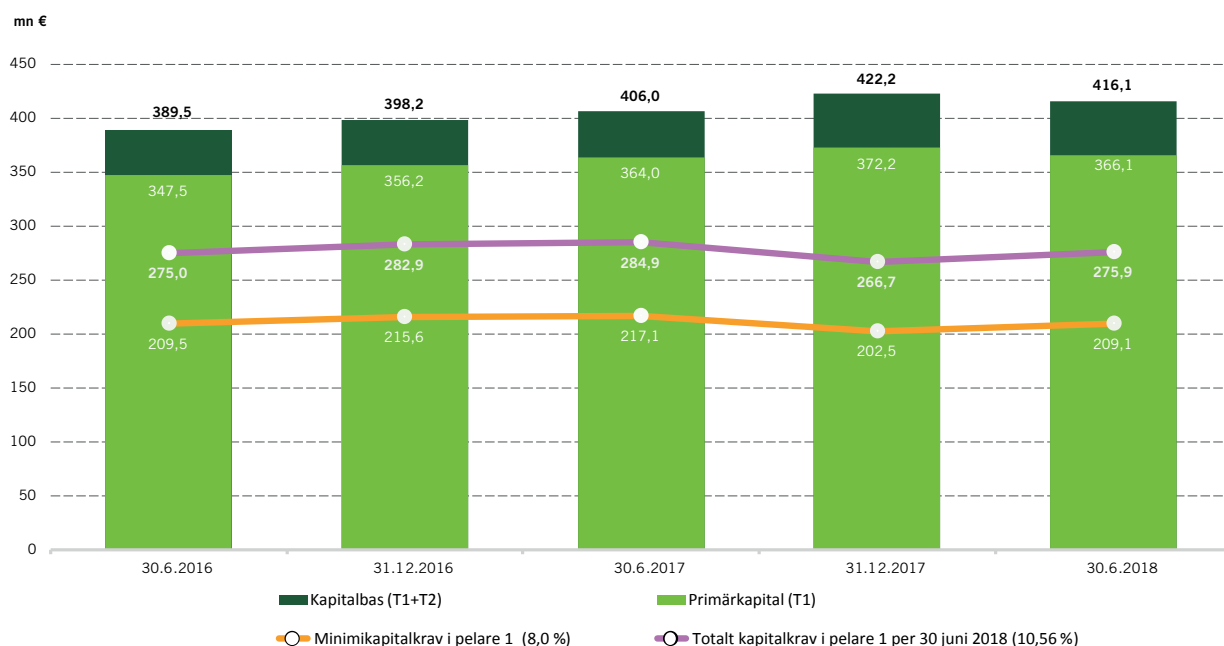
Det supplementära kapitalet i koncernen består av två debenturlån med ett nominellt värde på sammanlagt 50 miljoner euro. S-Banken har inga poster som ska avräknas från det supplementära kapitalet eller sammantagna från det primära och det supplementära kapitalet.

KAPITALTÄCKNING OCH ANNAN RELEVANT INFORMATION

S-Bankens kapitaltäckning vid rapportperiodens slut var 15,9 procent (15,0). I förhållande till jämförelseperioden har bankens kapitaltäckning stärkts, vilket huvudsakligen beror på ökning av kapitalbasen och minskning av det riskbaserade kapitalkravet. Det riskbaserade kapitalkravet minskade vid slutet av 2017 genom att S-Bankens affärsverksamheter för små och medelstora företag och för jord- och skogsbruksföretag överfördes till Oma Sparbank 30 november 2017. Huvudposterna i kapitaltäckningsinformationen presenteras i not 6 och en sammanfattning av de riskvägda exponeringsbeloppen i not 7 i denna delårsrapport.

Figuren nedan beskriver förändringarna i kapitalbas och kapitaltäckning halvårsvis 30 juni 2016–30 juni 2018. S-Banken saknar AT1-kapital och därför är CET1-kapitalet lika stort som T1-kapitalet.

Figur 1: Ändringar i kapitalbas och kapitaltäckning (mn €)

S-Bankens bruttosoliditetsgrad var 6,1 procent vid rapportperiodens slut (6,4 % vid utgången av räkenskapsperioden 2017).

MINIMIKRAV PÅ NEDSKRIVNINGSBARA SKULDER (MREL)

Verket för finansiell stabilitet är den nationella resolutionsmyndighet som svarar för planeringen av resolutionslösningar för kreditinstitut och värdepappersföretag. Verket kan fastställa för bankerna ett minimikrav på nedskrivningsbara skulder (MREL), som består av ett förlustabsorberingsbelopp och ett rekapitaliserings-

belopp för institut som ska ställas under resolutionsförvaltning.

Verket för finansiell stabilitet började 2017 samla in data om S-Banken för att bedöma huruvida verket ska fastställa ett MREL-krav för banken. Analyserna var inte klara vid tidpunkten för denna delårsrapport, och beslut i frågan förväntas under 2018.

VIKTIGA HÄNDELSE EFTER RAPPORTPERIODEN

Inga viktiga händelser har inträffat efter rapportperioden.

UTSIKTER FÖR ANDRA HALVÅRET

Utsikterna för världsekonomin ser relativt ljusa ut inför andra halvåret 2018. Tillväxten är fortsatt stark i västländerna. I euroområdet är Euriborräntorna fortfarande låga, vilket begränsar uppgången i de långa räntorna. Den politiska osäkerheten och den eventuellt ökade protektionismen ger dock upphov till en krävande investeringsmiljö.

De ekonomiska utsikterna är positiva i Finland. Löneförhöjningarna och den förbättrade sysselsättningen stöder hushållens köpkraft och konsumtion. Den minskade outnyttjade kapaciteten och den positiva ekonomiska utvecklingen stimulerar investeringar. Den starka orderstocken och den

goda externa efterfrågan ger fart åt exporten. Inflationen är fortsatt måttlig och bostadspriserna stiger i maklig takt.

S-Bankens resultat för 2018 beräknas inte uppnå samma nivå som 2017. Resultatutvecklingen och volatiliteten påverkas på kort sikt av konkurrensläget, ränte- och investeringsmiljön. Dessutom avspeglas ändringarna i värderingar och nedskrivningar enligt IFRS 9, som tillämpas sedan början av året, också på resultatet.

Styrelsen 2 augusti 2018

KONCERNENS BALANSRÄKNING OCH RESULTATRÄKNING SAMT KASSAFLÖDESANALYS

BALANSRÄKNING

AKTIVA (mn €)	30.6.2018	30.6.2017	31.12.2017
Kontanta medel	184,0	246,3	493,0
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker	923,4	850,5	860,5
Fordringar på kreditinstitut	20,8	22,5	25,7
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	3 916,8	3 720,3	3 724,9
Skuldebrev	683,6	568,8	464,3
Aktier och andelar	27,7	29,4	31,0
Aktier och andelar i ägarintresseföretag	0,0	0,0	0,0
Derivatkontrakt	0,7	1,4	1,0
Immateriella tillgångar	38,2	39,6	38,7
Materiella tillgångar	0,2	0,4	0,2
Övriga tillgångar	6,4	4,3	4,6
Resultatregleringar och förskottsbetalningar	29,0	25,5	25,1
Uppskjutna skattefordringar	1,6	1,5	1,7
AKTIVA SAMMANLAGT	5 832,3	5 510,5	5 670,6

PASSIVA (mn €)	30.6.2018	30.6.2017	31.12.2017
FRÄMMANDE KAPITAL			
Skulder till kreditinstitut	0,5	30,6	10,1
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	5 271,4	4 878,3	5 047,5
Derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel	8,9	7,0	6,3
Övriga skulder	64,2	111,6	112,1
Resultatregleringar och erhållna förskott	20,4	26,4	19,8
Efterställda skulder	50,0	42,0	50,0
Uppskjutna skatteskulder	9,2	7,9	10,8
FRÄMMANDE KAPITAL TOTALT	5 424,7	5 103,8	5 256,5

EGET KAPITAL OCH MINORITETSANDEL

Aktiekapital	82,9	82,9	82,9
Uppskrivningsfond	0,0	0,0	0,0
Övriga bundna fonder	5,5	10,2	11,6
Fria fonder	243,8	243,8	243,8
Balanserad vinst (förlust) från tidigare räkenskapsperioder	71,5	63,3	63,3
Räkenskapsperiodens vinst (förlust)	3,8	6,3	12,4
Minoritetsandel av kapitalet	0,1	0,2	0,2
EGET KAPITAL OCH MINORITETSANDEL TOTALT	407,6	406,6	414,1

PASSIVA SAMMANLAGT	5 832,3	5 510,5	5 670,6
---------------------------	----------------	----------------	----------------

ÅTAGANDEN UTANFÖR BALANSRÄKNINGEN (mn €)	30.6.2018	30.6.2017	31.12.2017
Åtaganden för kunders räkning till förmån för tredje part	23,5	24,2	24,9
Garantier och panter	23,5	24,2	24,9
Återkalleliga åtaganden till förmån för kunder	158,8	133,8	145,7
Övriga	158,8	133,8	145,7

RESULTATRÄKNING

(mn €)	1.1.–30.6.2018	1.1.–30.6.2017	1.1.–31.12.2017
RÄNTENETTO	36,3	35,7	73,3
Intäkter från egetkapitalinstrument	0,0	0,1	0,1
Provisionsintäkter	51,4	49,2	100,6
Provisionskostnader	-20,9	-20,1	-41,4
Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet	1,1	0,1	-0,4
Värdepappershandel	1,1	0,0	-0,6
Valutaverksamhet	0,0	0,1	0,2
Nettointäkter från finansiella tillgångar som till verkligt värde bokförts över fonden för verkligt värde	0,6	4,6	6,8
Nettoresultat av säkringsredovisning	-0,4	-0,2	-0,4
Övriga rörelseintäkter	6,6	8,2	15,7
Administrationskostnader	-56,7	-57,3	-113,2
Personalkostnader	-23,1	-22,1	-46,2
Övriga administrationskostnader	-33,6	-35,2	-67,1
Avskrivningar och nedskrivningar av koncerngoodwill	-2,2	-2,2	-4,3
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-4,1	-4,4	-8,2
Övriga rörelsekostnader	-2,8	-2,9	-6,0
Förväntade kreditförluster för finansiella tillgångar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde	-2,9	-3,0	-6,6
Andel av intresseföretagens resultat	0,0	0,0	0,0
RÖRELSEVINST (-FÖRLUST)	6,1	7,8	16,0
Inkomstskatt	-2,3	-1,4	-3,5
VINST (FÖRLUST) AV ORDINARIE VERKSAMHET EFTER SKATT	3,9	6,4	12,5
Minoritetsandel av räkenskapsperiodens vinst eller förlust	-0,1	-0,1	-0,1
RÄKENSKAPSPERIODENS VINST (FÖRLUST)	3,8	6,3	12,4

KASSAFLÖDESANALYS

(mn €)	30.6.2018	30.6.2017	31.12.2017
KASSAFLÖDET I VERKSAMHETEN			
Rörelsevinst	6,1	6,4	16,0
Justeringar i räkenskapsperiodens resultat	5,2	9,4	13,6
Ökning (-) eller minskning (+) av rörelsetillgångar	-198,8	-233,2	-239,3
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	-191,2	-228,4	-233,9
Övriga tillgångar	-7,7	-4,8	-5,3
Ökning (+) eller minskning (-) av rörelseskulder	169,9	300,0	443,8
Skulder till kreditinstitut	-9,6	5,6	-14,9
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	223,9	294,4	463,7
Övriga skulder	-44,4	-0,1	-5,0
Kassaflödet i verksamheten sammanlagt (A)	-17,7	82,6	234,1
INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE			
Investeringar i materiella och immateriella tillgångar	-7,4	-3,9	-8,5
Aktier och andelar i ägarintresseföretag	0,0	0,0	0,0
Investeringarnas kassaflöde sammanlagt (B)	-7,4	-3,9	-8,5
FINANSIERINGENS KASSAFLÖDE			
Efterställda skulder	0,0	0,0	8,0
Utbetald utdelning och övrig avkastning	-0,1	-0,1	-0,1
Förändring av minoritetsandelar	-0,1	0,1	-0,1
Finansieringens kassaflöde sammanlagt (C)	-0,2	0,0	7,8
NETTOFÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL (A + B + C)	-25,3	78,8	233,4
Ingående likvida medel	1 868,9	1 635,4	1 635,4
Utgående likvida medel	1 839,9	1 714,3	1 868,9
Ränteintäkter	43,7	41,3	79,3
Räntekostnader	-2,5	-4,8	-7,9
JUSTERINGAR I PERIODENS VINST			
Nettoresultat av säkringsredovisning	0,4	0,2	0,4
Avskrivningar enligt plan	6,3	6,6	12,5
Andel av intresseföretagens resultat	0,0	0,0	0,0
Nedskrivningar av krediter och andra fordringar	-0,7	0,3	0,6
Värderingsjusteringar	-0,4		
Poster utan betalningstransaktioner och övriga justeringar	-0,3	2,4	0,1
Justeringar sammanlagt	5,2	9,4	13,6
LIKVIDA MEDEL			
Kontanta medel	184,0	246,3	493,0
Skuldebrev	1 607,5	1 419,6	1 323,7
Aktier och andelar	27,7	25,9	26,4
Fordringar på kreditinstitut	20,8	22,4	25,7
Likvida medel sammanlagt	1 839,9	1 714,3	1 868,9

I ingående likvida medel ingår en justeringspost på grund av den ändrade klassificeringen enligt IFRS 9.

NOTER TILL DELÅRSRAPPORTEN

NOT 1: ALLMÄNT

Koncernen S-Banken omfattar S-Banken Ab och dess dotterbolag. S-Banken är en inlåningsbank som bedriver kreditinstitutsverksamhet enligt kreditinstitutslagen (610/2014). Banken bedriver sådan affärsverksamhet som avses i 5 kap. 1 § i nämnda lag och tillhörande verksamhet samt tillhandahåller sådana investeringstjänster som avses i 1 kap. 15 § i lagen om investeringstjänster

(747/2012). Banken svarar i egenskap av moderbolag för uppgifter som hanteras centralt för de bolag som ingår i koncernen, bland annat koncernadministration, styrning och övervakning.

S-Bankens huvudkontor finns på Flemingsgatan 34, 00510 Helsingfors.

NOT 2: REDOVISNINGSPRINCIPER

REDOVISNINGSPRINCIPER FÖR DELÅRSRAPPORTEN

Delårsrapporten för tiden 1 januari–30 juni 2018 har upprättats i överensstämmelse med bokföringslagen och de relevanta bestämmelserna i kreditinstitutslagen, Finansministeriets förordning om bokslut, koncernbokslut och verksamhetsberättelse i kreditinstitut och värdepappersföretag samt Finansinspektionens föreskrifter om bokföring och årsredovisning inom finanssektorn, vilka gäller sedan 29 mars 2016 (inkl. de ändringar som gäller sedan 15 februari 2018). Dessutom har man beaktat de relevanta bestämmelserna i kreditinstitutsdirektivet (Capital Requirements Directive, CRD IV), EU:s kapitaltäckningsförordning (575/2013), Europeiska bankmyndighetens (European Banking Authority, EBA) regelverk och Finansinspektionens ställningstaganden.

S-Banken upprättar sina delårsrapporter i enlighet med tillämpliga delar av redovisningsprinciperna.

Beloppen i tabellerna redovisas i miljoner euro, om inte annat anges. Värdena anges i regel med en decimala noggrannhet och avrundade, och därför kan hopräknade belopp avvika från det redovisade totalbeloppet.

INFÖRANDE AV IFRS 9 1.1.2018

S-Banken tillämpar standarden IFRS 9 sedan 1 januari 2018. Orsaken till detta är de ändringar i Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar om bokföring och årsredovisning inom finanssektorn som trädde i kraft 15 februari 2018. IFRS 9 medförde preciseringar i hur finansiella instrument ska tas upp i bokföringen, av vilka den för S-Banken viktigaste ändringen är redovisning av förväntade kreditförluster. Tabellen nedan åskådliggör vilka konsekvenser IFRS 9 har för S-Banken-koncernen.

Tabell 4: Effekterna av IFRS 9 på S-Bankens eget kapital

	Aktie- kapital	Fonden för verkligt värde	Fonden för inbetalt fritt kapital	Ackumu- lerade vinster	Innehav utan bestämmande inflytande	Eget kapital totalt
Balansräkning 31.12.2017 (mn €)	82,9	11,6	243,8	75,6	0,2	414,1
Effekter av IFRS 9						
ECL		0,7		-9,9		-9,2
Omklassificering av finansiella tillgångar		-5,8		5,8		0,0
Ingående balans 1.1.2018	82,9	6,5	243,8	71,5	0,2	404,9

Genom införande av IFRS 9 har S-Banken omklassificerat sina finansiella tillgångar och finansiella skulder enligt den nya standarden. De finansiella tillgångarna klassificeras utifrån sina avtalade kassaflödesegenskaper och den underliggande affärsmodellen för innehav av tillgångarna. S-Banken ändrade inte klassificeringen av de finansiella skulderna med anledning av IFRS 9. Ändringarna i klassificeringen av finansiella tillgångar och finansiella skulder beskrivs i S-Banken-koncernens bokslut 2017.

Nedskrivningsmodellen enligt IFRS 9 bygger på redovisning av förväntade kreditförluster. Nedskrivningsmodellen och redovisningen av förväntade kreditförluster beskrivs närmare i redovisningsprinciperna nedan.

S-Banken har under rapportperioden infört en modell för anpassning av de totala förväntade förlusterna enligt den förväntade ekonomiska utvecklingen. Den förväntade ekonomiska utvecklingen baserar sig på S-Bankens scenarier. Banken använder sig av tre scenarier (positiv, neutral och negativ) vars sannolikhet för att inträffa bygger på bankens bedömningar av utfallet. De makroekonomiska scenarierna för IFRS 9 utarbetas tre gånger om året. De ekonomiska utsikterna beaktas vid redovisningen av förväntade kreditförluster med hjälp av en korrektionskoefficient. Koefficienten bestäms enligt utvecklingen av bostadspriserna och arbetslöshetsnivån i de olika scenarierna.

Eftersom exakta data om hur den makroekonomiska modellen fungerar och inverkar på de förväntade kreditförlusterna inte finns tillgängliga för mer än första halvåret 2018 förhåller banken sig försiktigt till modellen och tillmåtar inte full relevans i beräkningarna. Hur stor relevans modellen

ges bygger på ledningens bedömning med beaktande av osäkerhet i fråga om de faktorer som ingår i modellen (inkl. bakomliggande antaganden) samt på modellrisk.

Tabell 5 presenterar övergångskalkyler av nedskrivningar enligt IAS 39 och förväntade kreditförluster enligt IFRS 9. Före införandet av den makroekonomiska modellen uppgick de förväntade kreditförlusterna per 1 januari 2018 till 15,9 miljoner euro och efter införandet av modellen till cirka 14,1 miljoner euro. Makromodellen (inkl. ledningens uppskattning) har sålunda reducerat de förväntade kreditförlusterna med 1,8 miljoner euro. Nedskrivningarna enligt den tidigare IAS 39 uppgick till cirka 4,2 miljoner euro. De förväntade kreditförlusterna för rapportperioden avspeglar de positiva prognoserna för ekonomin.

Enligt tabell 5 riktas den största beloppseffekten av redovisning av de förväntade kreditförlusterna enligt IFRS 9 (med beaktande av den makroekonomiska modellen) på nedskrivningar för privatkunder. Vid övergången till redovisning enligt IFRS 9 uppgick dessa till cirka 10,9 miljoner euro. En annan betydande förändring är redovisning av förväntade kreditförluster från investeringsverksamheten och för företagskunder (cirka 2,1 miljoner euro). För exponeringar utanför balansräkningen redovisades cirka 1,1 miljoner euro som förväntade kreditförluster. Effekten av IFRS 9 på den totala kapitaltäckningen per 31 december 2017 var cirka -0,4 procentenheter.

Redovisningen av nedskrivningar har preciserats jämfört med klassificeringen i årsredovisningen. De i bokslutet presenterade klasserna Företag och företagare och Storföretag har i vidstående tabell redovisats sammantagna under

Företag. Denna ändring har endast en marginell betydelse, då den i bokslutet redovisade förväntade kreditförlusten för posten Företag och företagare var endast cirka 100 000 euro. I tabellen presenteras de förväntade kreditförlusterna

för exponeringar utanför balansräkningen som en separat post (1,1 miljoner euro), då de i bokslutet redovisades i respektive post.

Tabell 5: IAS 39–IFRS 9 övergångskalkyl med beaktande av makromodellen (tusen €)

Nedskrivningar, förväntade kreditförluster (tusen €)	IAS 39 31.12.2017	IFRS 9 1.1.2018				IFRS 9 1.1.2018			
		före införande av makromodell (ECL)				efter införande av makromodell (ECL)			
		Steg 1	Steg 2	Steg 3	IFRS 9, totalt	Steg 1	Steg 2	Steg 3	IFRS 9, totalt
Säkrade lån till privatkunder	919	318	3 075	1 254	4 647	282	2 729	1 113	4 125
Osäkrade lån till privatkunder	3 301	1 044	5 931	620	7 595	926	5 265	550	6 741
Investeringsverksamhet	-	823	-	-	823	731	-	-	731
Företag	26	1 323	-	4	1 327	1 174	-	3	1 178
Företag, bostadsaktiebolag	-	86	137	-	223	76	122	-	198
Utanför balansräkningen	-	668	655	3	1 325	593	581	2	1 176
Totalt	4 247	4 261	9 797	1 881	15 939	3 783	8 697	1 670	14 149

Nedskrivningar under rapportperioden presenteras nedan i not 8, tabell 6. Beloppet av de förväntade kreditförlusterna antas i framtiden reagera snabbt på förändringar i de ekonomiska prognoserna. Detta kan leda till större fluktuationer i resultatet på kort sikt.

REDOVISNINGSPRINCIPER ENLIGT IFRS 9

Finansiella tillgångar ska efter det första redovisningstillfället värderas till upplupet anskaffningsvärde, verkligt värde över övrigt totalresultat eller verkligt värde via resultaträkningen. En post som vid det första redovisningstillfället hänförs till finansiella tillgångar värderas till verkligt värde, såvida det inte är fråga om en post som ska värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Poster som bokförs till verkligt värde via resultaträkningen värderas vid det första

redovisningstillfället till verkligt värde och de transaktionskostnader som är direkt hänförliga till förvärvet läggs till eller avdras från beloppet.

Finansiella skulder redovisas till upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden med undantag för finansiella skulder som ska redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, såsom bland annat derivat. Sådana finansiella skulder redovisades till verkligt värde via resultaträkningen värderas senare till verkligt värde.

Inom S-Banken tillämpas ett förfarande där finansiella tillgångar och skulder upptas i balansräkningen enligt avräkningsdagen, med undantag av de finansiella tillgångar och skulder som ska värderas till verkligt värde via resultat-

räkningen. Dessa tillgångar och skulder upptas i balansräkningen enligt det förfarande som tillämpas på transaktionsdagen.

Säkringsredovisningen i S-Banken följer IAS 39 i enlighet med avsnitt 7.2.2 i IFRS 9, där det föreskrivs att ett företag kan välja att fortsätta tillämpa kraven på säkringsredovisning i IAS 39 i stället för kraven i kapitel 6 i IFRS 9.

Hanteringen av finansiella tillgångar och finansiella skulder enligt IFRS 9 behandlas närmare i S-Banken-koncernens årsredovisning 2017. Nedskrivningsmodellen enligt IFRS 9 beskrivs i följande avsnitt.

NEDSKRIVNINGSMODELL ENLIGT IFRS 9

IFRS 9 som började gälla 1 januari 2018 medförde betydande ändringar i redovisningen av nedskrivningar. Nedskrivningsmodellen enligt IFRS 9 bygger på redovisning av förväntade kreditförluster (Expected Credit Loss, ECL), så att den förväntade kreditförlusten ska redovisas redan vid redovisningstillfället för balansposter som redovisas till upplupet anskaffningsvärde eller till verkligt värde över övrigt totalresultat samt för låneåtaganden och garantiavtal utanför balansräkningen. Enligt IFRS 9 ska nedskrivningen för förlust motsvara de förväntade kreditförlusterna under hela löptiden, om det uppdagas att kreditrisken för det finansiella instrumentet har ökat väsentligt efter första redovisningstillfället eller om tillgången är förfallen med mer än 30 dagar. Även om förändringen av kreditrisken jämfört med redovisningstillfället inte kan bedömas på ett tillförlitligt sätt ska den förväntade kreditförlusten beräknas för hela löptiden. Nedskrivningen för förslut ska motsvara de förväntade kreditförlusterna under hela tiden också för kreditförsämrade tillgångar (t.ex. nödlidande lån). Om kreditrisken inte har ökat väsentligt sedan det första redovisningstillfället och före rapporteringsdagen ska den förväntade kreditförlusten beräknas för tolv månader.

I motsats till redovisning enligt IAS 39 ska förväntad kreditförlust redovisas även om det inte finns objektiva belägg för att kreditrisken har förbättrats. En annan betydande ändring i redovisningen av nedskrivningar är att nedskrivningar enligt IFRS 9 ska redovisas inklusive kreditlöften,

som till exempel outnyttjade limiter och garantier. I redovisningen ska dessutom ingå framåtblickande information, som till exempel uppskattningar av den ekonomiska utvecklingens effekter på de förväntade kreditförlusterna i de olika scenarierna. Jämfört med redovisning enligt IAS 39 kräver estimering av förväntade kreditförluster enligt IFRS 9 betydligt mer omfattande information och heltäckande kreditriskmallar.

Redovisningen av förväntade kreditförluster bygger i hög grad på bedömningar och antaganden som kan påverka beloppet av de förväntade kreditförlusterna speciellt genom

- Fastställande av väsentlig ökning av kreditrisken
- Beaktande av framåtblickande information

I S-Banken utförs bedömning av väsentlig ökning av kreditrisk med riskestimat enligt kreditriskmallar (sannolikhet för fallissemang, PD). Vid beräkning av förväntade kreditförluster räknas till fallerade exponeringar sådana exponeringar där betalning av amortering eller ränta är förfallen mer än 90 dagar. Då sannolikheten för fallissemang är väsentligt förhöjd sedan första redovisningstillfället ska de förväntade kreditförlusterna redovisas för hela löptiden. Även då estimatet för sannolikheten för fallissemang överskrider ett fastställt gränsvärde ska kreditrisken anses ha ökat väsentligt sedan redovisningstillfället. Kriterierna för väsentlig ökning av kreditrisken har fastställts per produkt- och kundgrupp och de bygger på analyser och expertbedömningar av S-Bankens data.

REDOVISNING AV FÖRVÄNTADE KREDITFÖRLUSTER

S-Banken redovisar förväntade kreditförluster utifrån riskestimat (sannolikhet för fallissemang = PD, förlust vid fallissemang = LGD, exponering i fallissemang = EAD, kreditkonverteringsfaktor = CCF), som används för beräkning av den förväntade kreditförlusten enligt formeln $PD \times LGD \times EAD$. Riskestimaten baseras primärt på interna kreditriskmallar. Dessa kompletteras vid behov med Suomen Asiakastietos Rating Alfa eller Bloombergs riskparametrar (PD). För andra än privatkunder estimeras LGD på basis av marknadsdata från Bloomberg. Den förväntade kreditförlusten för exponeringar utanför balansräkningen beräknas

enligt samma principer, så att exponeringen i fallissemang (EAD) skattas med hjälp av en modell eller historikdata.

Estimatet för sannolikhet för fallissemang (PD) används för bedömning av om kreditrisken är väsentligt förhöjd sedan redovisningstillfället. Bedömningen bygger på en skattning av sannolikheten för fallissemang över 12 månader vars ändringar anses ge en tillförlitlig bild av hur kreditrisken kommer att ändras under hela löptiden. Utöver de ovan nämnda kvantitativa kriterierna (ändring av PD mellan redovisningstillfället och balansdagen) anses krediter som är förfallna med mer än 30 dagar alltid ha en väsentligt förhöjd kreditrisk och de ska hanteras enligt steg 2.

Redovisningen av förväntade kreditförluster sker enligt tre steg utifrån följande kriterier:

Steg 1: Avtal där kreditrisken inte är väsentligt förhöjd sedan redovisningstillfället. Den förväntade kreditförlusten beräknas för 12 månader och effektivräntan beräknas på det redovisade bruttovärdet.

- Ökningen av PD underskrider gränsvärdet för den specifika produkten
- Tillgången är förfallen mindre än 30 dagar

Steg 2: Avtal där kreditrisken är väsentligt förhöjd sedan redovisningstillfället. Den förväntade kreditförlusten beräk-

nas för hela löptiden och effektivräntan beräknas på det redovisade bruttovärdet. Avtalet flyttas till steg två om något av de följande kriterierna uppfylls:

- Risken vid redovisningstillfället går inte att fastställa
- Risken på balansdagen går inte att fastställa
- Sannolikheten för fallissemang (PD) är väsentligt förhöjd sedan redovisningstillfället
- Betalning av amortering eller ränta är förfallen mer än 30 dagar

Om ett avtal som hör till steg 2 ändras så att inget av de ovan nämnda kriterierna för steg 2 längre gäller ska avtalet hanteras enligt steg 1. Därefter omfattas avtalet av samma kriterier för flyttning till steg 2 som de övriga avtalen i steg 1.

Steg 3: Avtal som förlorat i värde. Den förväntade kreditförlusten beräknas för hela löptiden och effektivräntan beräknas på det redovisade nettovärdet. Avtalet flyttas till steg 3 då

- Betalning av amortering eller ränta är förfallen mer än 90 dagar (fallerande avtal)

Den förväntade kreditförlusten för skuldebrev som redovisas till verkligt värde över övrigt totalresultat redovisas via resultaträkningen, varigenom den påverkar fonden för verkligt värde.

NOT 3: DERIVATKONTRAKT

30.6.2018 (tusen €)	Nominellt värde	Positivt verkligt värde	Negativt verkligt värde
Säkringsinstrument			
Räntederivat			
Ränteswapavtal	676 200	12	-7 345
De derivatansvarsförbindelser som ingår i säkringsredovisningen har löptiden			
under 1 år	105 000		
1–5 år	479 000		
över 5 år	92 200		
Övriga derivatinstrument			
Räntederivat			
Optionskontrakt, köpta	200 000	224	0
Optionskontrakt, utfärdade	150 000	0	-887
Ränteswapavtal	90 000	33	-286
De derivatansvarsförbindelser som inte ingår i säkringsredovisningen har löptiden			
under 1 år	100 000		
1–5 år	310 000		
över 5 år	30 000		
30.6.2017 (tusen €)			
Säkringsinstrument			
Räntederivat			
Ränteswapavtal	471 200	274	-5 160
De derivatansvarsförbindelser som ingår i säkringsredovisningen har löptiden			
under 1 år	125 000		
1–5 år	235 000		
över 5 år	111 200		
Övriga derivatinstrument			
Räntederivat			
Optionskontrakt, köpta	200 000	311	0
Optionskontrakt, utfärdade	200 000	0	-1 058
Ränteswapavtal	175 000	187	-145
De derivatansvarsförbindelser som inte ingår i säkringsredovisningen har löptiden			
under 1 år	75 000		
1–5 år	430 000		
över 5 år	70 000		

NOT 4: LÖPTIDSINFORMATION OM FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER

30.6.2018 (mn €)	Under 3 mån	3–6 mån.	6–12 mån.	1–5 år	Över 5 år	Totalt
Kontanta medel	184,0	0,0	0,0	0,0	0,0	184,0
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker	0,0	30,3	130,1	653,8	109,2	923,4
Fordringar på kreditinstitut	20,8	0,0	0,0	0,0	0,0	20,8
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	173,4	133,4	267,9	1 262,1	2 079,9	3 916,8
Skuldebrev	350,6	76,1	75,4	162,0	19,6	683,6
Derivatinstrument (tillgångar)	0,0	0,0	0,2	0,4	0,0	0,7
Finansiella tillgångar totalt	728,7	239,8	473,6	2 078,3	2 208,8	5 729,2
Skulder till kreditinstitut	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	5 267,9	0,5	0,3	2,8	0,0	5 271,4
Skuldebrev emitterade till allmänheten	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Efterställda skulder	0,0	0,0	0,0	22,0	28,0	50,0
Derivatinstrument (skulder)	0,0	0,0	0,2	7,4	1,3	8,9
Finansiella skulder totalt	5 268,3	0,5	0,6	32,1	29,3	5 330,8

30.6.2017 (mn €)	Under 3 mån	3–6 mån.	6–12 mån.	1–5 år	Över 5 år	Totalt
Kontanta medel	246,3	0,0	0,0	0,0	0,0	246,3
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker	2,0	11,0	113,2	581,9	142,4	850,5
Fordringar på kreditinstitut	22,5	0,0	0,0	0,0	0,0	22,5
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	160,2	127,0	261,8	1 297,9	1 873,5	3 720,3
Skuldebrev	165,7	57,1	53,7	274,6	17,6	568,8
Derivatinstrument (tillgångar)	0,0	0,0	0,0	1,1	0,3	1,4
Finansiella tillgångar totalt	596,7	195,1	428,7	2 155,6	2 033,8	5 409,8
Skulder till kreditinstitut	0,6	20,0	10,0	0,0	0,0	30,6
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	4 873,2	0,8	1,7	2,6	0,0	4 878,3
Skuldebrev emitterade till allmänheten	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Efterställda skulder	0,0	0,0	0,0	13,6	28,4	42,0
Derivatinstrument (skulder)	0,0	0,3	0,9	3,9	1,9	7,0
Finansiella skulder totalt	4 873,8	21,1	12,5	20,1	30,3	4 957,9

NOT 5: FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER ENLIGT RÄNTEBINDNING

30.6.2018 (mn €)	0–1 mån.	1–3 mån.	3–6 mån.	6–9 mån.	9–12 mån.	1–2 år	2–5 år	Över 5 år	Totalt
Kontanta medel	184,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	184,0
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker	90,4	81,0	39,4	15,1	46,6	73,9	467,8	109,2	923,4
Fordringar på kreditinstitut	20,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	20,8
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	1 258,5	661,3	729,4	628,6	509,8	63,7	49,7	15,8	3 916,8
Skuldebrev	56,7	302,1	86,1	19,7	45,6	39,4	114,3	19,6	683,6
Finansiella tillgångar totalt	1 610,3	1 044,4	854,9	663,4	602,0	177,1	631,9	144,6	5 728,5
Skulder till kreditinstitut	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	5 267,2	0,6	0,5	0,2	0,1	0,4	2,4	0,0	5 271,4
Skuldebrev emitterade till allmänheten	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Efterställda skulder	0,0	0,0	16,0	8,0	26,0	0,0	0,0	0,0	50,0
Finansiella skulder totalt	5 267,7	0,6	16,5	8,2	26,1	0,4	2,4	0,0	5 321,9
Finansiella tillgångar och skulder totalt	-3 657,4	1 043,7	838,4	655,2	575,9	176,7	629,5	144,6	406,6

30.6.2017 (mn €)	0–1 mån.	1–3 mån.	3–6 mån.	6–9 mån.	9–12 mån.	1–2 år	2–5 år	Över 5 år	Totalt
Kontanta medel	246,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	246,3
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker	103,4	150,3	17,1	47,6	23,5	102,9	263,5	142,4	850,5
Fordringar på kreditinstitut	22,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	22,5
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	1 091,1	573,4	723,7	513,2	589,0	108,1	105,0	16,8	3 720,3
Skuldebrev	57,4	156,6	99,8	19,1	10,0	64,9	143,3	17,6	568,8
Finansiella tillgångar totalt	1 520,7	880,2	840,6	579,9	622,5	275,9	511,8	176,8	5 408,4
Skulder till kreditinstitut	0,6	0,0	20,0	10,0	0,0	0,0	0,0	0,0	30,6
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	4 872,1	1,1	0,8	0,8	0,8	0,7	1,9	0,0	4 878,3
Skuldebrev emitterade till allmänheten	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Efterställda skulder	0,0	0,0	16,0	0,0	26,0	0,0	0,0	0,0	42,0
Finansiella skulder totalt	4 872,7	1,1	36,8	10,8	26,8	0,7	1,9	0,0	4 950,9
Finansiella tillgångar och skulder totalt	-3 352,1	879,1	803,8	569,1	595,7	275,2	509,9	176,8	457,5

NOT 6: HUVUDPOSTERNA I KAPITALTÄCKNINGSPÅGIVNINGEN

S-Banken-koncernens kapitaltäckning vid rapportperiodens slut var 15,9 procent (15,0). Kapitaltäckningsgraden var 0,9 procentenheter högre än för jämförelseperioden. Ökningen beror på ökning av kapitalbasen och minskning av det riskbaserade kapitalkravet.

KAPITALBAS (mn €)	30.6.2018	30.6.2017	31.12.2017
Kärnprimärkapital före avdrag	407,4	406,5	413,9
Aktiekapital	82,9	82,9	82,9
Fonden för inbetalt fritt eget kapital	243,8	243,8	243,8
Vinstmedel	75,2	69,6	75,6
Balanserad vinst/förlust från tidigare räkenskapsperioder	71,5	63,3	63,3
Räkenskapsperiodens vinst/förlust	3,8	6,3	12,4
Fonden för verkligt värde	5,5	10,2	11,6
Övriga fonder	0,0	0,0	0,0
Avdrag från kärnprimärkapital	41,4	42,5	41,7
Immateriella tillgångar	38,2	39,6	38,7
Uppskjutna skattefordringar	1,6	1,5	1,7
Försiktighetsjusteringar	1,6	1,4	1,3
Kärnprimärkapital (CET1)	366,1	364,0	372,2
Primärkapitaltillskott före avdrag	0,0	0,0	0,0
Avdrag från primärkapitaltillskott	0,0	0,0	0,0
Primärkapitaltillskott (AT1)	0,0	0,0	0,0
Primärkapital	366,1	364,0	372,2
Supplementärkapital före avdrag	50,0	42,0	50,0
Debenturlån	50,0	42,0	50,0
Avdrag från supplementärkapital	0,0	0,0	0,0
Supplementärkapital (T2)	50,0	42,0	50,0
Sammanlagd kapitalbas	416,1	406,0	422,2
Sammanlagd kapitalbas	416,1	406,0	422,2
Kapitalkrav	209,1	217,1	202,5
Kapitaltäckningsgrad	15,9 %	15,0 %	16,7 %
Primärkapital	366,1	364,0	372,2
Minsta kapitalbas	209,1	217,1	202,5
Primärkapitalets kapitaltäckningsgrad	14,0 %	13,4 %	14,7 %
Summa riskvägda exponeringsbelopp	2 613,2	2 713,8	2 531,7
varav kreditrisk	2 332,8	2 410,4	2 251,9
varav marknadsrisk	0,0	0,0	0,0
varav operativ risk	276,9	299,9	276,9
varav värdejusteringar av exponeringar	3,5	3,5	2,9
Kärnprimärkapital i förhållande till riskvägda exponeringsbelopp	14,0 %	13,4 %	14,7 %
Primärkapital i förhållande till riskvägda exponeringsbelopp	14,0 %	13,4 %	14,7 %
Kapitalbas i förhållande till riskvägda exponeringsbelopp	15,9 %	15,0 %	16,7 %

NOT 7: ÖVERSIKT AV RISKVÄGDA EXPONERINGSBELOPP

Nedan presenteras en sammanfattning av de riskvägda exponeringsbeloppen (REA = Risk Exposure Amount). Tabellen har upprättats genom tillämpning av riktlinjerna i EBA/GL/2016/11, så att poster utanför balansräkningen rapporteras inom respektive exponeringsklass. I tabellen presenteras minimikapitalkravet (8 %) för varje exponeringspost.

Den viktigaste bindningen av kapitalbasen var kapitalkravet för kreditrisk med följande poster: "Exponeringar med säkerhet i fastighet" med riskvikt 35 procent (31 %), "Företagsexponeringar" med riskvikt 23 procent (25 %) och "Hushållsexponeringar" med riskvikt 23 procent (22 %). Kapitalkravet för operativa risker beräknat utifrån nettointäkter med basmetoden hade minskat sedan jämförelseperioden.

Riskvägda exponeringsbelopp och kapitalkrav (mn €)	30.6.2018		30.6.2017		31.12.2017	
	Riskvägda exponeringsbelopp	Minimikapitalkrav	Riskvägda exponeringsbelopp	Minimikapitalkrav	Riskvägda exponeringsbelopp	Minimikapitalkrav
Kreditrisk och motpartsrisk, schablonmetoden	2 332,8	186,6	2 410,4	192,8	2 251,9	180,2
Stater och centralbanker	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Regionala och lokala myndigheter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Offentliga organ	1,4	0,1	1,4	0,1	1,4	0,1
Institut*	107,8	8,6	143,6	11,5	128,0	10,2
Företag	590,5	47,2	683,6	54,7	577,8	46,2
Hushållsexponeringar	610,4	48,8	603,4	48,3	577,3	46,2
Exponeringar med säkerhet i fastighet	914,1	73,1	845,1	67,6	876,1	70,1
Fallerade exponeringar	15,8	1,3	15,2	1,2	14,8	1,2
Högriskposter	0,0	0,0	40,1	3,2	0,0	0,0
Säkerställda obligationer	45,1	3,6	32,9	2,6	36,1	2,9
Företag för kollektiva investeringar	27,4	2,2	24,2	1,9	30,7	2,5
Exponeringar mot eget kapital	0,3	0,0	0,3	0,0	0,3	0,0
Övriga exponeringar	19,9	1,6	20,6	1,7	9,6	0,8
Marknadsrisk	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kreditvärdighetsjusteringsrisk	3,5	0,3	3,5	0,3	2,9	0,2
Operativ risk, schablonmetoden	276,9	22,2	299,9	24,0	276,9	22,2
Totalt	2 613,2	209,1	2 713,8	217,1	2 531,7	202,5

*Kapitalkravet för motpartsrisk är 0,1 miljoner euro.

NOT 8: NEDSKRIVNING AV FORDRAN

De förväntade kreditförlusterna per rapportperiodens slut var 13,4 miljoner euro (periodens ingående belopp 14,1 miljoner euro). Till följd av positiva prognoser för ekonomin har den makroekonomiska modellen minskat beloppet av de förväntade kreditförlusterna för rapportperioden. Den makroekonomiska modellens reducerande effekt är 1,7 miljoner euro. Modellen och dess tillämpning beskrivs i not 2 (redovisningsprinciper).

Minskningen av de förväntade kreditförlusterna för rapportperioden påverkade resultatet positivt med 0,7 miljoner euro. Realiserade kreditförluster och återföringar av krediter påverkade rapportperiodens resultat med sammanlagt -3,6 miljoner euro.

Tabell 6: Fördelning av nedskrivningar enligt bokfört bruttobelopp för exponeringar och förväntade kreditförluster (30.6.2018, mn €)

	Steg 1		Steg 2		Steg 3		Totalt	
	Bokfört bruttobelopp	Förväntad kreditförlust	Bokfört bruttobelopp	Förväntad kreditförlust	Bokfört bruttobelopp	Förväntad kreditförlust	Bokfört bruttobelopp	Förväntad kreditförlust
Säkrade lån till privatkunder	2 166,2	-0,3	332,5	-2,8	9,3	-1,1	2 508,0	-4,2
Osäkrade lån till privatkunder	576,0	-1,0	65,3	-5,4	4,6	-0,7	645,9	-7,0
Investeringsverksamhet	1 177,7	-0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	1 177,7	-0,8
Företag	245,3	-0,6	14,5	0,0	0,0	0,0	259,8	-0,6
Företag, bostadsaktiebolag	521,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	521,1	-0,1
Utanför balansräkningen	1 766,2	-0,2	71,0	-0,6	0,1	0,0	1 837,2	-0,7
Totalt	6 452,4	-2,9	483,3	-8,8	14,0	-1,8	6 949,7	-13,4

NOT 9: STÄLLDA SÄKERHETER

	30.6.2018	30.6.2017
För egen skuld		
Balanspost		
Skulder till kreditinstitut	163,7	161,7
Derivatinstrument och skulder som innehas för handel	9,4	11,1
Summa säkerheter för egen skuld	173,0	172,8
För egen räkning av andra skäl	0,3	0,2
För andras räkning	0,0	0,0

NOT 10: PENSIONSÅTAGANDEN

Personalens lagstadgade pensionsskydd har ordnats genom Ömsesidiga Arbetspensionsförsäkringsbolaget Elo och Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen.

NOT 11: FINANSIELL LEASING OCH ANDRA HYRESÅTAGANDEN

	30.6.2018	30.6.2017
Under 1 år	3,4	1,1
Över 1 år och under 5 år	1,7	1,0
Totalt	5,0	2,2

Leasing- och andra hyresåtaganden avser lokalhyra, fordon och telefoner. Avtalen kan inte hävas under pågående avtalsperiod.

NOT 12: ÅTAGANDEN UTANFÖR BALANSRÄKNINGEN

Nedskrivningar av poster utanför balansräkningen behandlas ovan i not 8, tabell 6.

	30.6.2018	30.6.2017
Garantier	23,5	24,2
Outnyttjade kreditmöjligheter	158,8	133,8
Totalt	182,3	158,0

Bankens åtaganden utanför balansräkningen för företag i koncernen uppgår till 5,1 miljoner euro.

NOT 13: FÖRMEDELINGSFORDRINGAR OCH -SKULDER

	30.6.2018	30.6.2017
Sparmedel i enlighet med LS-lagen	0,2	0,2
Övriga förmedlingsfordringar och -skulder		
Köp från förmedlare	39,4	77,1
Förmedlingsskuld till kunder	17,3	24,3
Totalt	56,9	101,6

NOT 14: UPPSKJUTNA SKATTEFORDRINGAR OCH -SKULDER

	30.6.2018	30.6.2017
Uppskjutna skattefordringar för förluster	1,6	1,5
Uppskjutna skattefordringar/-skulder för fonden för verkligt värde	1,4	2,6
Uppskjuten skatteskuld för bokslutsdispositioner	7,9	5,4

NOT 15: FORMLER FÖR UTRÄKNING AV NYCKELTAL

Nettointäkter:

Räntenetto + Nettoprovisionsintäkter + Övriga intäkter

Räntenetto:

Ränteintäkter - Räntekostnader

Nettoprovisionsintäkter:

Provisionsintäkter - Provisionskostnader

Övriga intäkter:

Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet + Nettointäkter från finansiella tillgångar som till verkligt värde bokförts över fonden för verkligt värde + Nettointäkter från förvaltningsfastigheter + Övriga rörelseintäkter

Rörelsekostnader:

Administrationskostnader + Avskrivningar och nedskrivningar av koncerngoodwill och materiella och immateriella tillgångar + Övriga rörelsekostnader

K/I-tal:

Administrationskostnader + Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar + Övriga rörelsekostnader (exkl. nedskrivningsförluster)

Räntenetto + Intäkter från egetkapitalinstrument + Nettoprovisionsintäkter + Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet + Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas + Nettoresultat av säkringsredovisning + Nettointäkter från förvaltningsfastigheter + Övriga rörelseintäkter + Andel av intresseföretagens resultat (netto)

Avkastning på eget kapital (ROE), %:

Rörelsevinst/-förlust - Inkomstskatt

Eget kapital och minoritetsandel + Ackumulerade bokslutsdispositioner efter avdrag för uppskjuten skatteskuld (medelvärde av ingående och utgående balans för året)* x 100

Avkastning på totalt kapital (ROA), %:

Rörelsevinst/-förlust - Inkomstskatt

Genomsnittlig balansomslutning (medelvärde av ingående och utgående balans för året) x 100

Soliditet, %:

Eget kapital och minoritetsandel + Ackumulerade bokslutsdispositioner efter avdrag för uppskjuten skatteskuld*

Balansomslutning x 100

Kapitaltäckningsgrad, %:

Sammanlagd kapitalbas

Totalt minimikapitalkrav x 8 %

Primärkapitalets kapitaltäckningsgrad, %:

Totalt primärkapital

Totalt minimikapitalkrav x 8 %

Minimisoliditet (Leverage ratio), %:

Totalt primärkapital

Exponeringar i och utanför balansräkningen x 100

* Endast vid beräkning av bolagsspecifika nyckeltal. Bokslutsdispositioner och därtill hörande uppskjutna skatteskulder gäller inte koncernen.

S-Banken

S-BANKEN.FI